

**ZARZĄDZENIE Nr 337/2017
Wójta Gminy Niegowa
z dnia 06 grudnia 2017 roku**

**w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku
Urzędu Gminy Niegowa**

Działając na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1875), oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 roku Nr 109 poz. 719)

zarządzam, co następuje:

§ 1.

1. Wprowadzam Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Gminy Niegowa ul. Sobieskiego 1, stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia, zwaną dalej „Instrukcją”.
2. Postanowienia Instrukcji obowiązują:
 - a) wszystkich pracowników bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko,
 - b) pracowników firm zewnętrznych świadczących stałe usługi w obiekcie,
 - c) osób zatrudnionych w instytucjach mających swą siedzibę w budynku Urzędu.
3. Osoby wymienione w § 1 ust. 2 zobowiązani są do zapoznania się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego w terminie do dnia 29 grudnia 2017 roku. Osoby te winny złożyć we wskazanym wyżej terminie oświadczenie w brzmieniu jak w Załączniku Nr 7 Instrukcji.
4. Nowo przyjęci pracownicy, stażyści, praktykanci zobowiązani są ukończyć szkolenie wstępne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, w celu zapoznania z obowiązującymi przepisami ppoż. oraz Instrukcją.

§ 2.

1. Instrukcja podlega aktualizacji w terminach i okolicznościach wynikających z obowiązujących przepisów.
2. Za aktualizację Instrukcji odpowiada służba bhp i ppoż.

§ 3.

Wykonanie Zarządzenia powierzam pracownikowi prowadzącemu sprawy kadrowe w Urzędzie Gminy Niegowa oraz służbie bhp i ppoż.

§ 4.

Nadzór nad wykonaniem Zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy.

§ 5.

Traci moc Zarządzenie Wójta Gminy Niegowa z dnia 26 maja 1999 roku w sprawie zatwierdzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Urzędu Gminy w Niegowie.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA URZĘDU GMINY w NIEGOWIE

LOKALIZACJA:

42-320 NIEGOWA ul. SOBIESKIEGO 1

Grudzień 2017

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	1
1.Podstawy prawne.....	2
2. Charakterystyka pożarowo – techniczna obiektu	4
2.1.Drogi pożarowe i zaopatrzenie w wodę (hydranty).....	6
2.2. Charakterystyka pożarowa budynku.....	7
2.3. Wyjście ewakuacyjne.....	8
3. Charakterystyczne potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania	10
4. Zasady zapobiegania możliwości pożaru.....	12
5. Zasady postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia.....	14
6. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo	17
7. Podstawowe zasady gaszenia pożarów.....	21
8. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnicze oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym.....	22
8.1. Rodzaje sprzętu gaśniczego	23
8.2. Zasady użycia sprzętu gaśniczego	23
9. Organizacja bezpiecznej i sprawnej ewakuacji osób z obiektu.....	24
10. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.....	30
11. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.....	31
12. Załączniki	33
1. Rys. Ogólny zarys Urzędu Gminy i terenu przyległego (odległości między zabudowaniami)	33
2. Rys. Ogólny zarys Urzędu Gminy i terenu przyległego (miejsce zbiórki, hydranty-lokalizacja i odległość hydrantów od Urzędu Gminy).....	34
3. Rys. Plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – teren podpiwniczony	35
4. Rys. Plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – PARTER	36
5. Rys. plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – I PIĘTRO.....	37
6. Plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – II PIĘTRO (PODDASZE).....	38
7. Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się dotyczących zapoznania się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego	39
8. Tabela. Telefony instytucji powiadamianych w razie pożaru.....	40
9. Zabezpieczenia prac niebezpieczne pożarowych.....	41
10. Zezwolenia na przeprowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo	42
11. Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo.....	43

1. Podstawy Prawne Opracowania

Ochrona przeciwpożarowa jest to prawem przewidziane działanie, zmierzające do ochrony trzech wartości: życia, zdrowia ludzkiego i mienia przed działaniem pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – katastrofy technicznej, katastrofy chemicznej, katastrofy ekologicznej.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719). Zgodnie z § 6 przytoczonego wyżej rozporządzenia wymagania przeciwpożarowe dotyczące budynku powinny być zawarte w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Celem opracowania instrukcji jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji obiektu administrowanego przez Urząd Gminy Niegowa.

Do zapoznania z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowiska służbowe. Zapis ten dotyczy również pracowników niezatrudnionych na stałe, a wykonujących prace na terenie Urzędu Gminy na podstawie umów: zlecenia, o dzieło itp.

Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji są zgodne z przepisami szczegółowymi dot. ochrony przeciwpożarowej oraz innymi przepisami i aktami normatywnymi.

PRZEPISY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719);
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. Nr 124, poz. 1030);
5. ISO7010:2011 – „Znaki ochrony przeciwpożarowej” oraz „Znaki ewakuacyjne”;

2. Charakterystyka Pożarowo – Techniczna Obiektu.

Nazwa obiektu i lokalizacja:

Budynek administracyjno – biurowy Urzędu Gminy Niegowa zlokalizowany jest w Niegowie przy ulicy Sobieskiego 1 (u zbiegu ulic Szkolnej i Sobieskiego). Budynek Gminy Niegowa stanowi jedną bryłę i składa się z części bocznej wybudowanej w 1979 roku i części głównej dobudowanej w 1983 roku.

Część główna składa się z klatki schodowej, trzech kondygnacji a ostatnią kondygnację stanowi poddasze użytkowe.

- a. Pomieszczenie piwniczne z kotłownią i archiwum
- b. Pomieszczenia biurowe i korytarz – parter
- c. Pomieszczenia biurowe i korytarz – pierwsze piętro
- d. Pomieszczenia biurowe, sala posiedzeń – poddasze

Część boczna posiada dwie kondygnacje i nie ma wydzielonej klatki schodowej.

- a. Pomieszczenie biurowe i korytarz – parter (Urząd Gminy, GZK, Bank)
- b. Pomieszczenia biurowe i korytarz – pierwsze piętro

Komunikacja personelu i klientów dla całego budynku odbywa się klatką schodową otwartą w części głównej.

Cały budynek złożony jest z dwóch segmentów konstrukcyjnych. Stropy wykonano z płyty betonowej zbrojonej. Dach nad częścią główną wykonany z płatwi drewnianych i pokryty blachą ocynkowaną pomalowaną farbą ochronną. Dach nad częścią boczną wykonano jako stropodach ocieplony wełną mineralną i pokryty papą na lepiku. Ściany murowane wykonane z betonu komórkowego lub cegły dziurawki otynkowane, ocieplone styropianem. Podłogi w pomieszczeniach biurowych wykonano jako wylewka betonowa z naklejoną wykładziną podłogową (gumolit), dywanową, panele drewniane, płytkami ceramicznymi. Ściany wewnętrzne otynkowane, częściowo wyłożone płytkami ceramicznymi (korytarze). Stolarka okienna z tworzywa sztucznego.

Informacje o warunkach techniczno – budowlanych.

Budynek administracyjny ma kształt litery „L”. Jako jedna strefa pożarowa kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII.

Dane techniczne:

Długość – 33,5 m

Szerokość – 12,5 m

Powierzchnia zabudowy – 276 m²

Powierzchnia użytkowa – 547 m²

W tym:

Piwnica 113 m²

Poddasze 113 m²

Budynek zaliczamy do kategorii – niskich z uwagi, że nie przekracza 12 metrów.

Instalacja elektryczna obiektu zasilana z przyłącza przyległego do działki. Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu znajduje się przy wejściu głównym, przy czym odcina zasilanie energii elektrycznej tylko z części głównej (część boczna wraz z serwerownią inne zasilanie). Obok znajduje się inny wyłącznik, który odcina całkowicie energię elektryczną od serwerowni w części bocznej.

Instalacja odgromowa wykonana jest wg. obowiązujących norm i zasad na wszystkich krawędziach obiektu. Zwody pionowe stanowi drut stalowy o średnicy 5 mm.

Instalacja wodna zasilana jest z wodociągu z przyłącza sieci rozdzielczej. W obiekcie zainstalowano studzienkę wodomierzową. Ciepła woda do celów socjalnych uzyskiwana jest poprzez elektryczne pojemnościowe ogrzewacze wody. Zrzut ścieków następuje bezpośrednio do kanalizacji.

Instalacja centralnego ogrzewania oparta jest o system ogrzewania grzejnikowego wodnego we wszystkich częściach obiektu. Kotłownia zlokalizowana jest w piwnicy budynku. Kocioł węglowy 74 kW opalany węglem kamiennym.

Instalacja spalinowa wykonana jako dwa przewody kominowe przebiega przez całą wysokość budynku od pomieszczenia kotłowni, a następnie wyprowadzona ponad dach.

Instalacja wentylacyjna składa się z wentylacji naturalnej grawitacyjnej.

Urząd Gminy czynny jest przeważnie godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰ za wyjątkiem sobót, niedziel, świąt.

2.1. Drogi pożarowe i zaopatrzenie w wodę (hydranty)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. Nr 124, poz. 1030) do obiektu zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III – jest wymagana droga pożarowa o utwardzonej i odpowiednio wytrzymałej nawierzchni umożliwiającej dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Droga pożarowa powinna odpowiadać następującym wymaganiom:

- najmniejsza szerokość jezdni musi wynosić minimum 3,5 m,
- nośność utwardzonej jezdni nie może być mniejsza niż 200 kN,
- nacisk na oś nie mniej niż 100 kN,
- minimalna szerokość drogi pożarowej do budynku na całej długości obiektu oraz na odcinku 10 m przed i poza budynkiem powinna wynosić 4 m,
- nie należy na tym odcinku stosować stałych elementów zagospodarowania i zadrzewienia terenu w odległości mniejszej niż 0,5 m od krawędzi jezdni,
- odległość drogi pożarowej od ścian poszczególnych rodzajów budynków oraz związanych z nimi urządzeń technologicznych, placów składowych winna zawierać się w granicach 5 m do 15 m.

Dojazd jednostek ratowniczych do budynku możliwy jest od strony Myszkowa drogą wojewódzką nr. 789, od kościoła (ulica Szkolna) oraz od Postaszowic. Dostęp pod budynek od strony wschodniej możliwy jest tylko z terenu prywatnego na który można wjechać przez bramę w ogrodzeniu od ulicy Sobieskiego. Droga dojazdowa do obiektów posiada odpowiednio utwardzoną nawierzchnię umożliwiającą dojazd o każdej porze roku i ze wszystkich strony obiektów.

Do celów zewnętrznego gaszenia pożaru służą hydranty zewnętrzne. Hydrant nr.1 dn80 podziemny zlokalizowany jest przed domem na ulicy Szkolnej numer 6 przed bramą na wjazd do posesji w odległości 40 metrów od budynku urzędu. Hydrant nr.2 dn80 nadziemny zlokalizowany jest przy drodze wojewódzkiej nr 789 na ul. Wojska Polskiego obok OSP Niegowa w odległości około 160 metrów od urzędu. Hydrant nr.3 dn80 nadziemny zlokalizowany jest przy drodze wojewódzkiej nr 789 w kierunku Lelowa na zbiegu ulicy Sobieskiego i Bankowej koło przystanku autobusowego w odległości około 170 metrów od urzędu.

Lokalizację hydrantów przedstawia – Załącznik nr. 2 (rysunek)

2.2. Charakterystyka pożarowa budynku

Budynek administracyjny główny kwalifikuje się do Kategorii Zagrożenia Ludzi ZL III, oraz zalicza się do budynków niskich (do 12 m). Wymagana klasa odporności pożarowej budynku „C”.

1.Wymagana odporność ogniowa głównych elementów budynku:

2.Główna konstrukcja nośna R60

3.Konstrukcja dachu R15

4.Strop REI 60

5.Ściany wewnętrzne EI 15

6.Ściany zewnętrzne EI 30

7.Przykrycie dachu EI 15

Budynek administracyjny boczny kwalifikuje się do Kategorii Zagrożenia Ludzi ZL III, oraz zalicza się do budynków niskich (do 12 m). Wymagana klasa odporności pożarowej budynku „D” ze względu na 2 kondygnacje.

1.Wymagana odporność ogniowa głównych elementów budynku:

2.Główna konstrukcja nośna R30

3.Konstrukcja dachu nie stawia się wymogów

4.Strop REI 20

5.Ściany wewnętrzne nie stawia się wymogów

6.Ściany zewnętrzne nie stawia się wymogów

7.Przykrycie dachu nie stawia się wymogów

Gęstość obciążenia ogniowego we wszystkich wyżej wymienionych budynkach nie przekracza 500 MJ/m².

Główny materiał palnych w tych budynkach to tworzywo sztuczne, papier, drewno, guma.

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku niskiego ZL III wynosi 8000 m² i norma nie została przekroczona.

2.3. Wyjście ewakuacyjne

Maksymalna długość dróg ewakuacyjnych z poszczególnych pomieszczeń (budynek administracyjny) zaliczonego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III nie powinna przekraczać dopuszczalnych długości, które wynoszą:

- przy jednym dojściu 30 m,
- przy dwu lub większej ilości dojść 60 m.

Normy zachowane

Drzwi ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku otwierają się zgodnie z kierunkiem ewakuacji, a ponadto:

- drzwi ewakuacyjne są zamknięte w sposób umożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów łatwo – zapalnych jest zabronione,
- wyjścia ewakuacyjne są przez cały czas drożne,

6. drogi i kierunki ewakuacji oraz sprzęt ppoż. są oznakowane zgodnie z ISO7010:2011 „Znaki ewakuacyjne”;

-

Budynek biurowy posiada 2 wyjścia ewakuacyjne z tym że dwa wyjścia są dostępne tylko z poziomu parteru i części piwnicznej.

KIERUNEK EWAKUACJI

Dla osób znajdujących się na III piętrze (poddasze) klatką schodową otwartą do wyjścia głównego od ulicy Sobieskiego.

Dla osób znajdujących się na II piętrze (część główna i boczna) klatką schodową otwartą do wyjścia głównego od ulicy Sobieskiego.

Dla osób znajdujących się na parterze (część główna) do wyjścia głównego od ulicy Sobieskiego.

Dla osób znajdujących się na parterze (część boczna) do wyjścia przy Gminnym Zakładzie Komunalnym od parkingu i drogi na Postaszowice.

Dla osób znajdujących się w części piwnicznej (min. kotłownia, archiwum) do wyjścia na półpiętrze od parkingu i drogi na Postaszowice.

Szerokość przejścia ewakuacyjnego przyjmuje się co najmniej 0,6 na 100 osób lecz nie mniej niż 0,9 m. Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych powinna być nie mniejsza niż 1,4 m (dopuszcza się zmniejszenie poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m jeśli będzie z niej korzystało w czasie ewakuacji nie więcej niż 20 osób) natomiast szerokość schodów 1,2 m dla budynków użyteczności publicznej a spocznika 1,5 m. Wysokość drogi powinna wynosić co najmniej 2,2 m. Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z budynku nie powinna być mniejsza niż szerokość biegu klatki schodowej czyli 1,2 m.

Odległość od służb interwencyjnych i czas dojazdu.

Nazwa instytucji	Odległość	Czas dojazdu
OSP Niegowa ul. Wojska Polskiego	ok. 0,1 km	ok. 1 min.
Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Myszkowie u. Jana Pawła 11	ok. 15 km	ok.10 min.
Komendy Miejskiej Policji w Myszkowie ul. Kościuszki 105	ok. 16 km	ok.10 min.
Pogotowia Ratunkowego w Myszkowie ul. Wolności 30	ok. 19 km	ok.12 min.
Zakład Energetyczny Myszkowie ul. Jana Pawła 32	ok. 15 km	ok.10 min.
Straż Miejska w Myszkowie ul. Kościuszki 26	ok. 16 km	ok.12 min.

3. Charakterystyczne potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzenienia

Biorąc pod uwagę konstrukcję budynku, jego uzbrojenie techniczne tj. instalacje elektryczną, grzewczą istnieją następujące potencjalne źródła powstania pożaru.

- palenia tytoniu w miejscach (pomieszczeniach) do tego nie przeznaczonych i nie oznakowanych, (pomimo całkowitego zakazu palenia)
- wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - brak okresowych kontroli i konserwacji instalacji,
 - przeciążenia instalacji poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - pozostawianie bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych,
 - ustawienie nagrzewających się urządzeń elektrycznych (np.: grzałki, grzejniki itp.) w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych,
 - naprawiania bezpieczników i instalacji elektrycznej przez osoby do tego nie uprawnione.
 - nieprzestrzegania przyjętych zasad i przepisów dotyczących bezpieczeństwa,
- posługiwania się otwartym ogniem (świece, zapalki) w miejscach niedozwolonych,
- zaproszenie ognia (niedopałki, zapalki wrzucone do śmieci)
- prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo bez odpowiednich zabezpieczeń i braku nadzoru
- brak porządku i czystości

W obiekcie należy liczyć się z pożarami przede wszystkim grupy A, tj. pożarami ciał stałych pochodzenia organicznego w których występuje zjawisko spalania żarowego (np. materiałów takich jak drewniane meble, pojemniki, papier, firanki itp.).

Niezależnie od w/w przyczyn powstania pożaru w pomieszczeniach (obiekcie) mogą wystąpić inne potencjalne zagrożenia wywołane przez:

- Podrzucanie substancji dymiących
- Podrzucanie substancji toksycznych
- Napad bandycki z zewnątrz

Pomimo zachowania wszelkich środków ostrożności może się zdarzyć, że pożar i w przypadku nie ugaszenia go w fazie początkowej może nastąpić jego rozwój na inne pomieszczenia.

Głównymi przyczynami rozprzestrzeniania się pożaru są:

- Brak okresowej konserwacji i badań instalacji znajdujących się w budynku zgodnie z terminami określonymi w przepisach
- Brak nadzoru przeciwpożarowego nad budynkiem
- Późne zauważenie pożaru
- Późne alarmowanie jednostek straży pożarnej
- Brak sprzętu i środków gaśniczych lub ich niesprawność
- Brak umiejętności posługiwania się sprzętem gaśniczym
- Brak środków alarmowania i łączności
- Nieumiejętność postępowania w przypadku powstania pożaru
- Nieprzestrzeganie podstawowych przepisów przeciwpożarowych obowiązujących w budynku
- Niewłaściwe prowadzenia akcji gaśniczej
- Utrudnienia w dojeździe i dostępie do obiektów. Niedostateczne zaopatrzenie w wodę dla celów gaśniczych (brak właściwego oznakowania, niesprawność hydrantów)
- Brak odpowiedniego współdziałania pomiędzy dowodzącym jednostki straży pożarnej, a kierownikiem obiektu lub osoby przez niego upoważnione

4. Zasady Zapobiegania Możliwości Pożaru

Aby nie dopuścić do powstania pożaru należy przestrzegać następujących zasad i wskazań eksploatacyjno – porządkowych:

- Zapałki i papierosy dokładnie gasić w popielniczkach wykonanych z materiałów niepalnych. Przed wrzuceniem niedopałków do kosza należy upewnić się czy całkowicie zakończono się ich tlenie.
- Na osłony punktów świetlnych stosować materiał co najmniej trudno zapalny umieszczony w odległości nie mniejszej niż 0,05 m od żarówki.
- Nie włączać do sieci elektrycznej jednocześnie dużej ilości odbiorników elektrycznych. Następuje wówczas większy pobór mocy w porównaniu z przekrojami przewodów elektrycznych i ich dopuszczalnym obciążeniem. W/w powoduje przeciążenie instalacji elektrycznej, a następnie zwarcia i palenia się.
- Nie pozostawiać bez dozoru włączonych do sieci urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do pracy ciągłej (falelki, grzejniki elektryczne).
- Korzystać z instalacji i osprzętu elektrycznego w pełni sprawnego technicznie. Nie dokonywać samowolnie napraw tego sprzętu. Wszelkie naprawy powierzyć osobie posiadającej odpowiednie kwalifikacje.
- Przed zakończeniem pracy sprawdzić dokładnie czy urządzenie elektryczne nie przystosowane do pracy ciągłej zostały odłączone od sieci elektrycznej.
- Nie dokonywać napraw uszkodzonych (przepalonych) bezpieczników topikowych prądu elektrycznego. Należy nieustannie pamiętać, że sprawnie zabezpieczona instalacja elektryczna jest gwarancją bezpieczeństwa pożarowego.
- Nie składować materiałów na drogach komunikacji ogólnej takich jak korytarze, przejścia, klatki schodowe itp. służące celom ewakuacji.
- W pełni przestrzegać przepisy przeciwpożarowe odnośnie usuwania zanieczyszczeń z przewodów dymowych, spalinowych i wentylacyjnych (przeglądy okresowe przez specjalistów).
- Palne elementy konstrukcji i wystroju wnętrza budynku przez które lub obok których przechodzą przewody grzewcze, wentylacyjne, dymowe lub spalinowe powinny być zabezpieczone przed możliwością zapalenia lub zwęglenia.
- Nie zastawiać dojść do czynnych tablic rozdzielczych i wyłączników prądu oraz nie ustawiać różnego sprzętu i materiałów palnych pod tymi urządzeniami.

- Zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiających ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji.

Na terenie przyległym do budynku administracyjnego zabronione jest;

- rozgrzewanie za pomocą ognia otwartego smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu.
- spalanie śmieci i odpadów w miejscu umożliwiającym zapalenie materiałów palnych bądź obiektu
- składowanie wszelkich materiałów
- zastawianie dostępu do punktów czerpania wody
- prowadzenie prac remontowych na zewnątrz obiektu w sposób utrudniający podjęcie działań ratowniczych i ewakuacyjnych
- przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0.5 m od przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowych.

Wszystkie materiały palne znajdujące się wewnątrz budynku lub na terenie do niego przyległym powinny być używane oraz przechowywane w sposób nie naruszające bezpieczeństwa ludzi, a także mienia.

Ponadto należy:

1. Nadzór nad eksploatacją i konserwacją instalacji i urządzeń elektroenergetycznych powierzyć osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia zawodowe.
2. Instalacje i urządzenia techniczne należy utrzymywać i użytkować w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymogami ustalonymi przez producenta.
3. W szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji:
 - ~ instalacja elektryczna – pomiar napięć, obciążeń, sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwpożarowej, pomiar rezystancji uziemień roboczych, ochronnych, sprawdzenie ciągłości przewodów ochrony przeciwporażeniowej, pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji – nie rzadziej niż raz na rok,
 - ~ instalacja odgromowa – badania okresowe lub w przypadku przebudowy albo zmiany funkcji obiektu – nie rzadziej niż raz na 5 lat,
 - ~ instalacja wentylacyjna – usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych – nie rzadziej niż raz na rok,

5. Zasady Postępowania Na Wypadek Pożaru i Innego Miejscowego Zagrożenia.

Nadzór nad ochroną przeciwpożarową w budynku sprawuje bezpośrednio Wójt gminy.

Sprawy ochrony przeciwpożarowej w budynku prowadzi specjalista ds. BHP.

1. Każdy, kto zauważy nawet najmniejszy pożar, lub inne zdarzenie zobowiązany jest:
 - natychmiast poinformować Wójta lub Sekretarza i w razie potrzeby powiadamia:
 - ~ Państwową Straż Pożarną,
 - ~ osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru.
 - zachować spokój i nie dopuścić do paniki,
 - po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze Strażą Pożarną w przypadku pożaru należy wyraźnie podać:
 - ~ dokładny adres, nazwę obiektu lub jego części, w której powstał pożar, lub inne zdarzenie (określić w miarę możliwości najdogodniejszy dojazd do miejsca zdarzenia),
 - ~ co się pali – opisać rodzaj pożaru, jego rozmiar, wysokość płomienia (np. pokój administracyjny, instalacja elektryczna, do sufitu) lub co to jest za zdarzenie (awaria, wypadek),
 - ~ czy zaistniały wypadki z ludźmi i czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego (np. porażenie prądem, poparzenie),
 - ~ numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje nazwisko,
 - W przypadku innego zdarzenia:
 - ~ co się wydarzyło (opisać w miarę zwięźle i dokładnie),
 - ~ podać rozmiar tego zdarzenia i ewentualne zagrożenia,
 - ~ podać dokładny adres zdarzenia,
 - ~ podać informację, czy zaistniały zdarzenia z ludźmi i czy wystąpiło zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego,
 - ~ podać imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Uwaga!

***Odłożyć słuchawkę telefonu dopiero po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia,
odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie rozmówcy przez
Państwową Straż Pożarną.***

2. W razie potrzeby alarmować inne służby – np. Pogotowie Ratunkowe, Policję, Pogotowie Energetyczne, Pogotowie Gazowe, Pogotowie wodno – kanalizacyjne itp.
3. Akcja ratowniczo – gaśnicza:
 - równocześnie z zaalarmowaniem jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz do ewakuacji osób z zagrożonych pomieszczeń.
 - do czasu przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej, kierownictwo akcją przejmuje Wójt, Sekretarz, pracownik wyznaczony przez Wójta lub ewentualnie zależnie od sytuacji osoba najbardziej energiczna i opanowana.
4. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo – gaśniczej powinna pamiętać, że:
 - w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego, a następnie ewakuację mienia,
 - wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem –
Uwaga: nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem!
 - usunąć z zasięgu ognia możliwie wszystkie materiały palne, a w szczególności materiały mogące spowodować wybuch, itp.,
 - nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

W wypadku niemożności przeciwdziałania rozwojowi pożaru należy opuścić zagrożone miejsce do miejsca ewakuacji, zachować spokój, nie wywoływać paniki.

Zasady postępowania pracowników urzędu gminy w przypadku powstania pożaru do czasu przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych.

1. Do czasu przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych, kierownictwo akcją obejmuje Wójt/Sekretarz lub osoba wyznaczona przez Wójta.
2. Pozostałe osoby znajdujące się na terenie budynku gminy zobowiązane są do podporządkowania się bez zastrzeżeń poleceniom osoby, która objęła kierownictwo i wykonywać ściśle wydawane przez nią polecenia.
3. Po przybyciu jednostek ratowniczo – gaśniczych osoba kierująca działaniami ratowniczymi ma obowiązek krótko poinformować dowódcę przybyłych jednostek o ich dotychczasowym przebiegu i wydanych zarządzeniach oraz przekazać kierownictwo akcji i podporządkować się jego rozkazom.
4. Przybycie jednostek ratowniczych nie zwalnia osób zaangażowanych w akcję ratowniczą z dalszej pracy w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia.

Jeżeli dowódca jednostek ratowniczych uzna udział tych osób w akcji ratowniczo – gaśniczej za zbędny, należy się usunąć w takie miejsce, aby nie przeszkadzać w dalszych działaniach.

6. Sposoby Wykonywania Prac Niebezpiecznych Pożarowo

Prace niebezpieczne pożarowo są to prace nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscu, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległych do niego terenach oraz placach. Najczęściej występującymi pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym są prace spawalnicze, malarskie. Prace niebezpieczne pożarowo przeprowadzane są przeważnie w Gminie Niegowa przez pracowników firm zewnętrznych posiadające uprawnienia do ich wykonywania. Prace te można rozpocząć po wcześniejszym uzyskaniu pisemnej zgody Wójta Gminy lub Sekretarza.

Ogólne zasady zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych.

Prace pożarowo i wybuchowo niebezpieczne, w szczególności:

- prace związane z używaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali,
- prace malarsko – lakiernicze i impregnacyjne, wykonywane przy użyciu wyrobów lakierowych i impregnacyjnych łatwo zapalnych,
- prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowych (wybuchowych),
- prace wymagające użycia ognia otwartego, a w szczególności do rozgrzewania substancji bitumicznych itp.,

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu oraz wykonawca jest zobowiązany:

- dokonać oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- ustalić niezbędne warunki prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych w zezwoleniu na wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo,
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończonej pracy,
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby o tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac

Ponadto należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne,
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- przy prowadzeniu w pomieszczeniach prac spawalniczych obowiązuje stały dozór miejsca prowadzenia tych prac i jego najbliższego otoczenia, w czasie i na warunkach określonych każdorazowo przez Wójta Gminy lub Sekretarza,
- po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę pomieszczeń, w których wykonano te prace oraz pomieszczeń sąsiednich, mających na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek metalu, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległy,
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością powstania pożaru.

Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru podczas prac spawalniczych.

Do głównych przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru podczas prac spawalniczych należą:

- brak odpowiedniego przygotowania pomieszczeń, urządzeń lub instalacji do prowadzenia prac spawalniczych,
- nieznanomość wymagań przeciwpożarowych lub nieprzestrzeganie technologii robót i przepisów przeciwpożarowych,

- dopuszczenie do prac spawalniczych osób nie posiadających uprawnień spawalniczych oraz koniecznych w tym zakresie wiadomości,
- brak odpowiedniego nadzoru nad przebiegiem prac spawalniczych oraz kontroli obiektów po zakończeniu tych prac.

Zalecenia prewencyjne w zakresie prac spawalniczych.

Przy ocenie stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu prowadzenia prac spawalniczych należy zwracać uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:

- jakie są właściwości pożarowe składowanych w tym miejscu stosowanych materiałów palnych oraz które z nich, w jaki sposób i gdzie należy przenieść poza obręb miejsca prowadzenia prac spawalniczych na czas ich trwania,
- jakie istnieją w miejscu zaplanowanych prac spawalniczych urządzenia, instalacje techniczne itp. , jakie środki należy zastosować do ich zabezpieczenia (np. przewietrzanie, uszczelnianie materiałem ognioodpornym itp.),
- jakie należy przewidzieć sposoby zabezpieczenia wszystkich tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych lub które mogą przenosić wysokie temperatury przez przewodnictwo cieplne,
- czy w miejscach do wykonywania prac spawalniczych przygotowane są:
 - ~ pojemnik z materiału niepalnego, z wodą, na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
 - ~ podręczny sprzęt gaśniczy.

Po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę pomieszczeń, w których wykonano te prace oraz pomieszczeń sąsiednich, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząsteczek metalu, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyte zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

W obiektach szczególnie niebezpiecznych pod względem pożarowym lub mających palne elementy konstrukcyjne, kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac spawalniczych.

Zabronione jest ze względu na zagrożenie wybuchowe wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie lub impregnacyjne przy użyciu wyrobów lakierowych i impregnacyjnych łatwo zapalnych lub inne prace przy użyciu substancji łatwo zapalnych.

Czas, po jakim można wykonywać prace spawalnicze, uzależniony jest od szybkości całkowitego odparowania rozpuszczalników, który producent wyrobów lakierowych i impregnacyjnych określa zawsze jako czas schnięcia. W stosunku do tego czasu należy przyjąć minimum 12 – godzinną rezerwę bezpieczeństwa.

W zakresie prac malarskich, impregnacyjnych, izolacyjnych, dekarских itp.

- zabronione jest podgrzewanie mas bitumicznych w pomieszczeniach budynków,
- kotły do podgrzewania mas bitumicznych powinny być zaopatrzone w pokrywy i powinny być wypełnione najwyżej do $\frac{3}{4}$ ich objętości,
- w przypadkach wykonywania prac malarskich itp. w pomieszczeniach zamkniętych stosowanie rozpuszczalników i innych cieczy łatwo zapalnych dozwolone jest pod warunkiem zapewnienia odpowiednio intensywnej wymiany powietrza,
- przy mocowaniu w pomieszczeniach wykładzin podłogowych lub ściennych z zastosowaniem mas łatwo zapalnych np. klejów typu Butapren lub zawierających łatwo zapalne rozpuszczalniki, a także przy pokrywaniu podłóg lakierem rozpuszczalnikowym lub innymi substancjami o podobnych właściwościach należy:
 - ~ usunąć wszystkie otwarte źródła ognia na odległości co najmniej 30 m od tych pomieszczeń,
 - ~ wyłączyć instalację elektryczną, a w razie potrzeby oświetlenia pomieszczeń stosować światło elektryczne w oprawie przeciwwybuchowej z punktem zasilania znajdującym się poza częścią obiektu, w którym wykonywane są roboty,
 - ~ zapewnić dostateczną wentylację pomieszczeń, w których wykonywane są prace,
 - ~ nie rzucać narzędzi metalowych.

7. Podstawowe zasady gaszenia pożarów

Podczas akcji ratowniczo – gaśniczej zmierzającej do likwidacji powstałego pożaru do chwili przybycia straży pożarnej należy kierować się następującymi zasadami:

- Nieodzownym czynnikiem powodzenia akcji gaśniczej jest odcięcie dróg rozszerzania się pożaru przez pozamykanie drzwi i okien, a tym samym ograniczenie dopływu powietrza podsycającego palenie się. Z najbliższego otoczenia pożaru usunąć palne przedmioty w celu utworzenia przerwy na drodze rozprzestrzeniania się ognia.
- Wchodząc do pomieszczeń objętych pożarem należy zachować ostrożność. Zamknięte drzwi i okna otwierać powoli kryjąc się za ściany i framugi ze względu na ognie żrące.
- W atmosferze dymu najlepiej poruszając się w pozycji pochylej gdyż najwięcej czystego powietrza znajduje się na wysokości kolan. Należy dotrzeć możliwie blisko źródła ognia i atakować żar, zarzewie ognia, a nie płomienie.
- Nie wolno zapominać o obserwacji oraz obronie wszystkich sąsiednich pomieszczeń, zarówno w pionie jak i w poziomie.
- Należy zawsze pamiętać o drodze odwrotu. Wchodząc do długich, korytarzy, na dach i do innych niebezpiecznych miejsc, należy zabezpieczyć się linkami, które chronią przed wypadkami i umożliwiają utrzymanie łączności.
- Najbardziej skuteczne jest gaszenie pożarów zewnętrznych z poziomu równego ognisku pożaru lub wyższego.
- Podczas działań środkami gaśniczymi należy pamiętać: że woda i piana gaśnicza są dobrymi przewodnikami prądu, proszki gaśnicze mogą podrażniać drogi oddechowe.

8. Określenie Wyposażenia w Wymagane Urządzenia Przeciwpowozarowe i Gaśnicze oraz Sposoby Poddawania ich Przeglądom Technicznym i Czynnościom Konserwacyjnym

Wyposażenie obiektu w sprzęt gaśniczy.

Wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice), musi spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych typów pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg lub 3 dm³ powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku zaliczonego do kategorii ZL.

Obiekt wyposażony jest w gaśnice proszkowe ABC i jedną śniegową (serwerownia).

Ponadto na terenie zakładu zlokalizowane są dodatkowe urządzenia tj. przeciwpożarowe wyłączniki prądu, detektor dymu w serwerowni, syrena dźwiękowo-optyczna przy serwerowni.

Ilość oraz lokalizacja w/w sprzętu gaśniczego zgodna jest z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719).

7. Lokalizacja podręcznego sprzętu gaśniczego uwidoczniona jest w urzędzie przy pomocy obowiązujących znaków zgodnie z ISO7010:2011

Przy rozmieszczaniu gaśnic należy zachować następujące zasady:

- gaśnice powinny być umieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach, przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (grzejniki, piece),
- w obiektach wielokondygnacyjnych – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m.

8.1. Rodzaje sprzętu gaśniczego.

Środki gaśnicze oraz sprzęt gaśniczy oznacza się literowym symbolem grup pożarów do zwalczania, których sprzęt ten oraz środki gaśnicze są przeznaczone i tak w mleczarni:

- A) do gaszenia pożarów ciał stałych, które paląc się nie tylko powodują płomień, ale także ulegają rozżarzeniu np. drewna, papieru, gumy,
- B) do gaszenia pożarów cieczy i ciał stałych, które paląc się ulegają stopieniu np. benzyny, polietylenu, smoły,
- C) do gaszenia pożarów gazów palnych np. metanu, acetylenu, propanu,

Wykaz gaśnic i innego sprzętu ppoż jest załączony w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i na bieżąco aktualizowany. Wszystkie gaśnice na terenie urzędu są przeznaczone do gaszenia pożarów urządzeń pod napięciem do 1 kW.

UWAGA

Wodą nie wolno gasić urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem, Gaśnice po użyciu nie zakładamy na wieszak tylko odkładamy na bok i zgłaszamy przełożonym o jej użyciu, tak aby gaśnice poddano kontroli.

8.2. Zasady użycia sprzętu gaśniczego.

Gaśnice proszkowe.

Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice proszkowe stosuje się przede wszystkim tam gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, wyciągnąć wąż z uchwyty, skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia i nacisnąć dźwignię..

Konserwacja podręcznego sprzętu gaśniczego.

Aby gaśnice funkcjonowały w sprawny i niezawodny sposób muszą być poddawane okresowym przeglądom, konserwacji lub remontom.

Konserwację gaśnic przeprowadza wyspecjalizowana firma zgodnie z zaleceniami producenta, jednak nie rzadziej jednak, niż raz w roku.

9. Organizacja Bezpiecznej i Sprawnej Ewakuacji Osób z Obiektu

Sprawną i bezpieczną ewakuację osób polega na wyprowadzeniu z budynku lub zagrożonej strefy jak największej liczby osób w jak najkrótszym czasie, w sposób nie zwiększający już istniejących zagrożeń oraz bez uszczerbku na zdrowiu lub pogorszenia się jego stanu u osób ewakuowanych. Organizacja ewakuacji z budynku jest trudnym zadaniem. Polega ona przede wszystkim na zorganizowanym wyprowadzeniu z budynku lub przeprowadzeniu w bezpieczne miejsce wszystkich lub tylko części osób, znajdujących się w nim. W celu zapewnienia sprawnej ewakuacji należy opracować analizę różnych zagrożeń oraz opracować odpowiednie instrukcje (scenariusze) postępowania na wypadek powstania najbardziej niekorzystnych warunków ewakuacji.

Zapewnienie warunków bezpiecznej ewakuacji to między innymi:

- szybkie alarmowanie,
- zabezpieczenie ludzi przed oddziaływaniem np. gazów pożarowych,
- zapobieganie szybkiemu rozwojowi pożaru,
- przygotowanie organizacyjne sprawnej ewakuacji.
- zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i zapasowego) w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych,
- zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów i komunikatów głosowych przez dźwiękowy system ostrzegawczy.

Zasady ogłaszania ewakuacji

Do ogłoszenia ewakuacji z budynku uprawniony jest Wójt lub Sekretarz ,w przypadku jego nieobecności odpowiedzialność przejmuje inna osoba wyznaczona przez Wójta do gaszenia pożarów i ewakuacji lub ostatecznie ze względu na niesprzyjające okoliczności inny pracownik.

Ogłoszenie alarmu o niebezpieczeństwie odbywa się ustnie oraz przez uruchomienie alarmu. Osoba, która pierwsza zauważyła pożar lub inne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi winna niezwłocznie zaalarmować głosem o tym osoby znajdujące się w zagrożonym rejonie oraz włączyć przeciwpożarowe wyłączniki prądu. Osoba, która zauważyła zagrożenie powiadamia Wójta lub Sekretarza albo ewentualnie przy ich nieobecności osobę przez nich wyznaczoną do gaszenia pożarów i ewakuacji. Osoby te powiadamiają Państwową Straż Pożarną oraz inne służby ratownicze oraz przystępują do gaszenia pożaru lub likwidacji miejscowego zagrożenia.

Alarmowanie zewnętrznych służb ratowniczych umożliwia sieć telefoniczna.

Ewakuacja

Decyzja o przeprowadzeniu ewakuacji powinna być przeprowadzona szybką analizą zaistniałego bądź potencjalnego zagrożenia dla ludzi i mienia celem ograniczenia jej do osób znajdujących się w pomieszczeniach najbardziej zagrożonych. Jeżeli istnieje taka potrzeba, należy podjąć decyzje o ewakuacji całego stanu osobowego oraz w drugiej kolejności mienia o największej wartości dokumentacyjnej lub materialnej.

Decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji podjąć może Wójt lub Sekretarz w przypadku jego nieobecności odpowiedzialność przejmuje inna osoba wyznaczona przez Wójta do gaszenia pożarów i ewakuacji lub ostatecznie ze względu na niesprzyjające okoliczności inny pracownik. W/w osoby prowadzą ewakuację do czasu przybycia odpowiednich jednostek.

Zarządzający przebiegiem ewakuacji powinien zachować spokój i opanowanie, aby nie doprowadzić do paniki. Wszystkie osoby przebywające w obiekcie zobowiązane są bezwzględnie do wzięcia udziału w ewakuacji ludzi oraz zabezpieczenia wartościowego mienia. Osoby znajdujące się w chwili zaistnienia zdarzenia w poszczególnych pomieszczeniach opuszczają je kierując się do wyjścia zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi i wskazaniami prowadzących ewakuację.

Ewakuację osób należy prowadzić zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi rozmieszczonymi na ciągach komunikacyjnych, kierując osoby zawsze z danego pomieszczenia do najbliższego wyjścia. Znaki ewakuacyjne mają za zadanie ukierunkowanie w obiekcie ruchu strumieni ludzkich zgodnie z przyjętą koncepcją ewakuacji. Podczas ewakuacji należy wybierać drogi i kierunki ewakuacji najbardziej bezpieczne, nie objęte jeszcze pożarem i dymem.

W atmosferze dymu należy poruszać się w pozycji pochylonej, gdyż przy podłodze znajduje się najwięcej czystego powietrza.

W zależności od powstałej sytuacji przewiduje się ewakuowane osoby wyprowadzić na otwartą i bezpieczną przestrzeń, tj. na pas zieleni znajdujący się po prawej stronie przy drodze na Postaszowice (miejsce zbiórki) za urzędem gdzie ewakuowane osoby nie będą przeszkadzały podczas prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej.

Należy upewnić się czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia znajdujące się w budynku, a szczególnie w pobliżu miejsca zagrożonego pożarem lub innym zdarzeniem i czy nie został ktoś odcięty od dróg ewakuacyjnych.

Wszystkie osoby znajdujące się w pomieszczeniach i rejonie objętym pożarem, są zobowiązane bezwzględnie do podporządkowania się poleceniom wydawanym przez kierującego akcją ratowniczą.

Z chwilą przybycia Jednostek Ratowniczo – Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek, a prowadzący dotychczas akcję jest zobowiązany udzielić informacji o aktualnej sytuacji, podjętych środkach i sposobie prowadzenia akcji oraz zaawansowaniu ewakuacji, czy nie pozostały osoby w zagrożonym rejonie, jak również podporządkować się jego poleceniom.

EWAKUACJA POWINNA BYĆ PROWADZONA RÓWNOCZEŚNIE Z AKcją GAŚNICZĄ.

Kierujący akcją powinien oprócz osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie ewakuacji ze wskazanych pomieszczeń, wyznaczyć osoby do gaszenia pożaru w zarodku i zapobiegania jego nasilaniu się.

Zasady prowadzenia ewakuacji:

1. Osoba, która zauważyła pożar lub inne zagrożenie, niezwłocznie zgłasza ten fakt Wójtowi lub Sekretarzowi który podejmuje decyzję o ewakuacji. Jednocześnie zawiadamia telefonicznie odpowiednie do zdarzenia służby.
2. Sygnałem do ogłoszenia ewakuacji jest głośny okrzyk
„UWAGA – POŻAR – EWAKUACJA!”
oraz systemu alarmowego (dźwiękowo-optyczny)
3. Jako pierwszych ewakuuje się ludzi przebywających w strefie największego zagrożenia, a przede wszystkim z pomieszczeń:
 - a. mających jednostronny dostęp do wyjść ewakuacyjnych,
 - b. znajdujących się na kierunku rozprzestrzeniania się frontu pożaru.
 - c. z poddasza, które jest szczególnie narażone (brak schodów ppoż)
4. Należy udzielić niezbędnej pomocy osobom, które nie są w stanie samoistnie opuścić strefę zagrożenia.
5. Podczas prowadzenia ewakuacji w celu uniknięcia paniki i chaosu organizacyjnego należy zachować spokój, starać się nie okazywać podniecenia i zdenerwowania.
6. Ewakuacja winna odbywać się najkrótszą możliwą do przebycia drogą do wyjścia na zewnątrz.
7. W ramach dostępnych środków należy zapewnić łączność wzajemną osób uczestniczących w akcji ewakuacyjnej, a po przybyciu jednostek ratowniczo – gaśniczych z kierującym akcją – dowódcą.
8. Osoby opuszczają pomieszczenia i udają się zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi rozmieszczonymi na ciągach komunikacyjnych, kierując się zawsze z danego miejsca do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego.
9. Drzwi do pomieszczeń biurowych czy sal nie zamyka się na klucz.
10. Osoby opuszczające budynek zabierają ze sobą wyłącznie rzeczy osobiste (okrycie, torebki, dokumenty itp.).
11. Wyznaczona przez Wójta osoba do dokonuje sprawdzenia stanu osobowego pracowników i po stwierdzeniu, że jest on pełny przekazuje tę wiedzę prowadzącemu akcję ewakuacyjną.
12. Wójt lub Sekretarza lub osoba wyznaczona do gaszenia pożarów i ewakuacji dokonuje natychmiastowego wyłączenia prądu.

13. Ewakuowane osoby należy skupić w miejscach bezpiecznych (miejsce zbiórki) i tam potrzebującym udzielić odpowiedniej pomocy np. medycznej.
14. Po zakończeniu ewakuacji ludzi, należy zarządzić dokładną penetrację pomieszczeń o ile pozwalają na to zaistniałe warunki pożarowe.
15. W pierwszej kolejności (po ewakuacji ludzi) ewakuować należy ważniejszą dokumentację oraz cenne urządzenia.
16. Rezygnować należy z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich lub o dużych gabarytach, które mogłyby blokować dostęp do pomieszczeń lub uniemożliwiać przejście przez drogi ewakuacyjne.
17. Ewakuowane mienie powinno być należycie strzeżone przez pracowników przed kradzieżą i zniszczeniem.

Postępowanie w pomieszczeniach zadymionych.

Przebywając lub wchodząc do pomieszczeń zadymionych podczas ewakuacji ludzi i mienia należy pamiętać o niebezpieczeństwie, jakie niosą gazy pożarowe, dym i należy postępować wg niżej podanych zasad:

- Drzwi do pomieszczeń należy uchylić stopniowo będąc przy tym w pozycji pochylonej, a nawet pełzającej; głowę (włosy) należy zabezpieczyć przez owinięcie najlepiej wilgotnym ręcznikiem lub innym materiałem.
- Wskazane jest dokonywanie penetracji zadymionych pomieszczeń w dwie osoby, z których jedna zabezpiecza drugą.
- Przy dużym zadymieniu po drogach komunikacji ogólnej należy poruszać się w pozycji jak najbardziej przyziemnej, gdyż w dolnej strefie pomieszczeń panuje najmniejsze zadymienie i stężenie gazów pożarowych oraz stosunkowo niska temperatura.
- W celu zachowania orientacji należy poruszać się przy ścianach, barierkach itp. i innych elementach budowlanych.
- Chcąc ograniczyć przedostawanie się drażniącego dymu do ustroju stosujemy prowizoryczne zabezpieczenie w postaci np. zmoczonej chusteczki przyłożonej do ust i nosa.
- Czas przebywania w strefie zadymienia należy ograniczyć do minimum.

Postępowanie w stosunku do osoby, na której zapaliła się odzież:

1. Wezwaniem ustnym lub siłą zmuszamy poszkodowanego do upadku, a następnie powodujemy by tarzał się po ziemi lub nakrywamy go jakąkolwiek tkaniną (koc, narzuta) i tłumimy płomienie.
2. Po zatrzymaniu poszkodowanego możemy oblać go strumieniem wody i w ten sposób stłumić ogień, jak i ochłodzić powierzchnię ciała (co ogranicza zakres oparzeń).
3. Udzielić pierwszej pomocy dla oparzonych, a następnie zapewnić szybkie udzielenie pomocy lekarskiej.

Miejsce ewakuacji

Miejscem zbiórki po ewakuacji pracowników urzędu gminy jest pas zieleni znajdujący się po prawej stronie przy drodze na Postaszowice za budynkiem urzędu.

10. Sposoby Zaznajamiania Użytkowników Obiektu z Przepisami Przeciwpowarowymi oraz Treścią Przedmiotowej Instrukcji

Wójt zapewniając ochronę przeciwpowarową obiektu zobowiązany jest między innymi do ustalenia sposobów postępowania na wypadek powaru i innego miejscowego zagrożenia oraz zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpowarowymi. Udział w szkoleniu przeciwpowarowym jest obowiązkiem wszystkich pracowników.

Szkolenie przeciwpowarowe dzieli się na dwa etapy:

- Szkolenie wstępne (w ramach szkolenia wstępnego z zakresu bhp)
- Szkolenie okresowe (w ramach szkoleń okresowych z zakresu bhp)

Pracodawca jeżeli uzna to za stosowne może zlecić inspektorowi ds. ppow. aby przeprowadził szkolenie wyłącznie o zagadnieniu przeciwpowarowej gdzie poszczególne tematy zostaną bardziej szczegółowo omówione i wyjaśnione.

Szkolenia polegają na zapoznaniu pracownika z postanowieniami niniejszej instrukcji bezpieczeństwa powarowego w zakresie występowania w miejscu pracy zagrożenia powarowego, obowiązującymi przepisami z zakresu zapobiegania powarom oraz zasadami postępowania na wypadek powaru.

Pracownicy uczestniczący w szkoleniu podpisują oświadczenie ze szkolenia z tematyką z zakresu ochrony przeciwpowarowej. Zaświadczenia z odbytych szkoleń przechowywane są w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia te mają na celu przypomnienie zasad bezpieczeństwa powarowego zawartych w obecnie obowiązujących przepisach.

Każdy pracownik bez względu na rodzaj wykonywanej pracy jest zobowiązany do uczestnictwa i ukończenia wstępnego i okresowego szkolenia z zakresu BHP.

W ramach programu okresowego szkolenia pracowników jest przeprowadzane tematyki przeciwpowarowej.

Do zapoznania się z niniejszą Instrukcją Przeciwpowarową i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy nowoprzyjęci pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem (załącznik nr. 7)

11. **Zadania i Obowiązki Pracowników w Zakresie Ochrony Przeciwpozarowej**

Wójt Gminy Niegowa

Do obowiązku Wójta należy właściwe zabezpieczenie pożarowe użytkowanego budynku i pomieszczeń a w szczególności:

- Przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych, wyposażenie budynku i pomieszczeń w sprzęt ratowniczy, pożarniczy i środki gaśnicze.
- Zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynku pomieszczeniach, a szczególności zapewnienie możliwości ewakuacji w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
- Ustalenie zasad postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia
- Organizowanie w porozumieniu z inspektorem ds. ochrony ppoż. szkoleń i doskonalenia pracowników w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.
- Przeprowadzenie wraz z całym stanem osobowym szkoleniowych alarmów pożarowych według wskazań inspektora ds. ochrony ppoż.
- Wykonywanie zaleceń pokontrolnych wydawane przez właściwe jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz wdrażania ustaleń zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego.
- Współdziałanie z terytorialnie właściwą Komendą Państwowej Straży Pożarnej.
- Nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz realizacja postanowień niniejszej instrukcji oraz podległych pracowników.
- Zapewnić, aby sprzęt, urządzenia służące ochronie przeciwpożarowej oraz materiały budowlane i instalacyjne, posiadały wymagane atesty, świadectwa dopuszczenia lub aprobaty techniczne.

Kierownicy komórek organizacyjnych.

Kierownicy komórek organizacyjnych ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego zajmowanych i nadzorowanych pomieszczeń. Do obowiązku kierowników komórek organizacyjnych należą w szczególności:

- Zapewnienie przestrzegania bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie zajmowanych i nadzorowanych pomieszczeń.

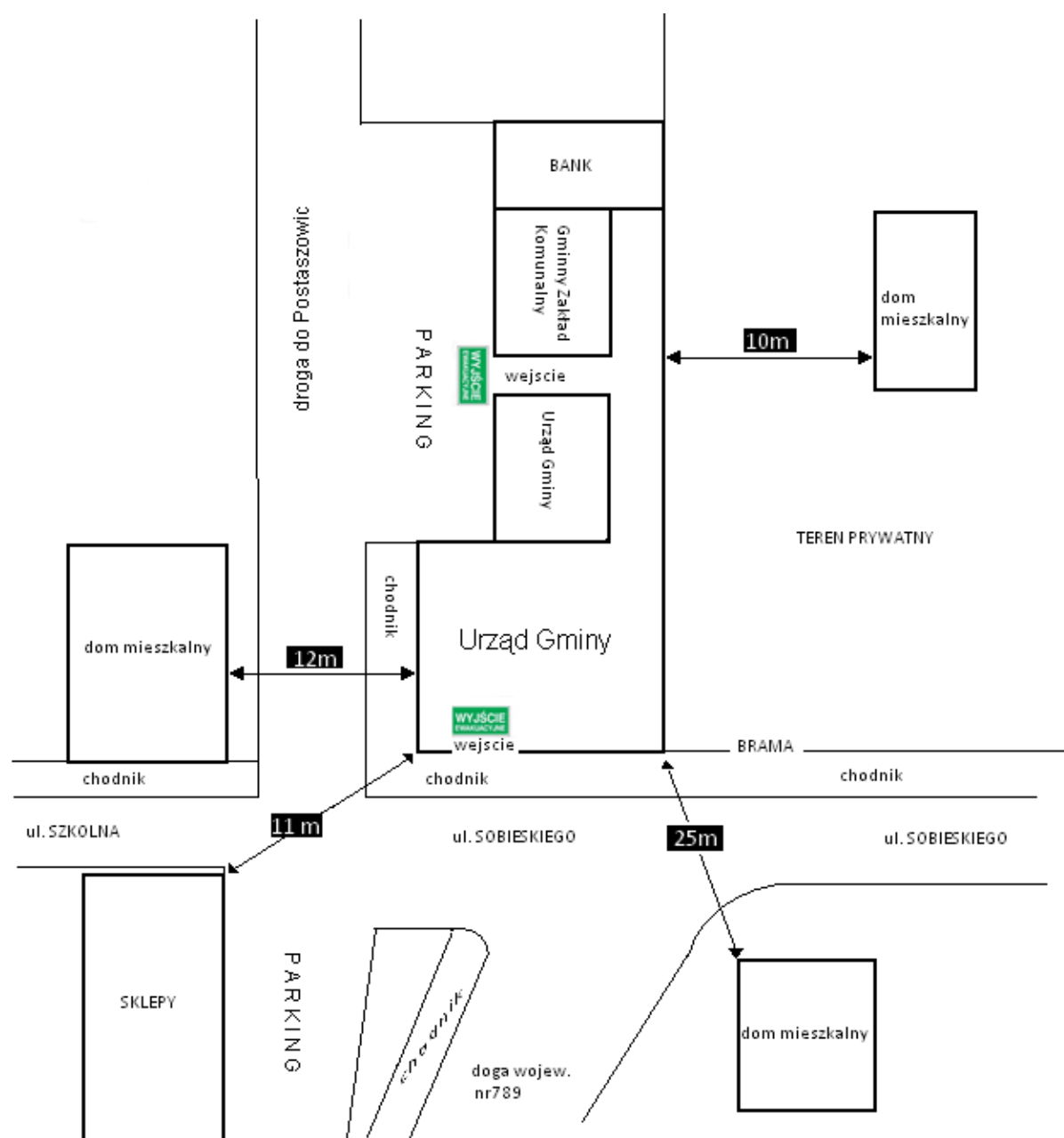
- Zapewnienie wyposażenia zajmowanych i nadzorowanych pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz utrzymanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienia jego systematycznej konserwacji.
- Zapewnienie osobom przebywającym w pomieszczeniach bezpieczeństwa i ewakuacji w przypadku powstania pożaru
- Zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich podległych pracowników (szkolenie okresowe BHP)
- Nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz przepisów ogólnych.
- Podejmowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego zajmowanych i nadzorowanych pomieszczeń.

Pozostali pracownicy

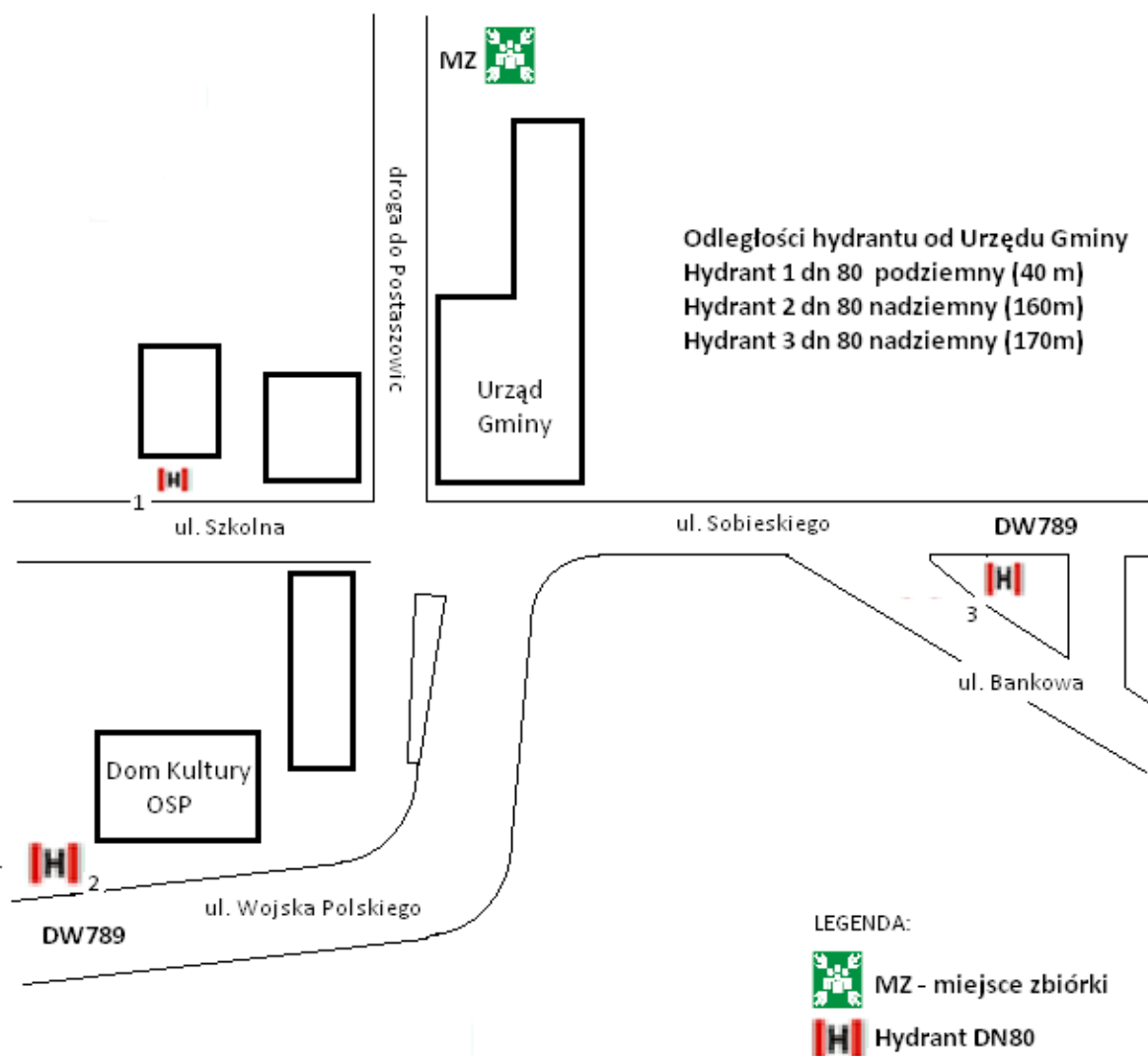
Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowiska, zobowiązani są do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, a w szczególności:

- Utrzymywać swoje stanowisko pracy w stanie gwarantującym bezpieczeństwo pożarowe
- Uczestniczyć w szkoleniach i ćwiczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- Wyłączyć urządzenia czynniki energetyczne wszędzie tam gdzie po zakończeniu pracy ich działanie nie jest konieczne.
- Znać obowiązujące przepisy w zakresie zapobiegania pożarom i ich zwalczani w tym postanowienia niniejszej instrukcji oraz ściśle jej przestrzegać.
- Dbać o właściwy stan zabezpieczenia ppoż. na swoim stanowisku pracy
- Zgłaszać przełożonemu o stwierdzonych nieprawidłowościach w pomieszczeniach i budynku.
- Wykonywać polecenia przełożonych oraz pracowników d/s ochrony przeciwpożarowej w zakresie przepisów ochrony przeciwpożarowej.

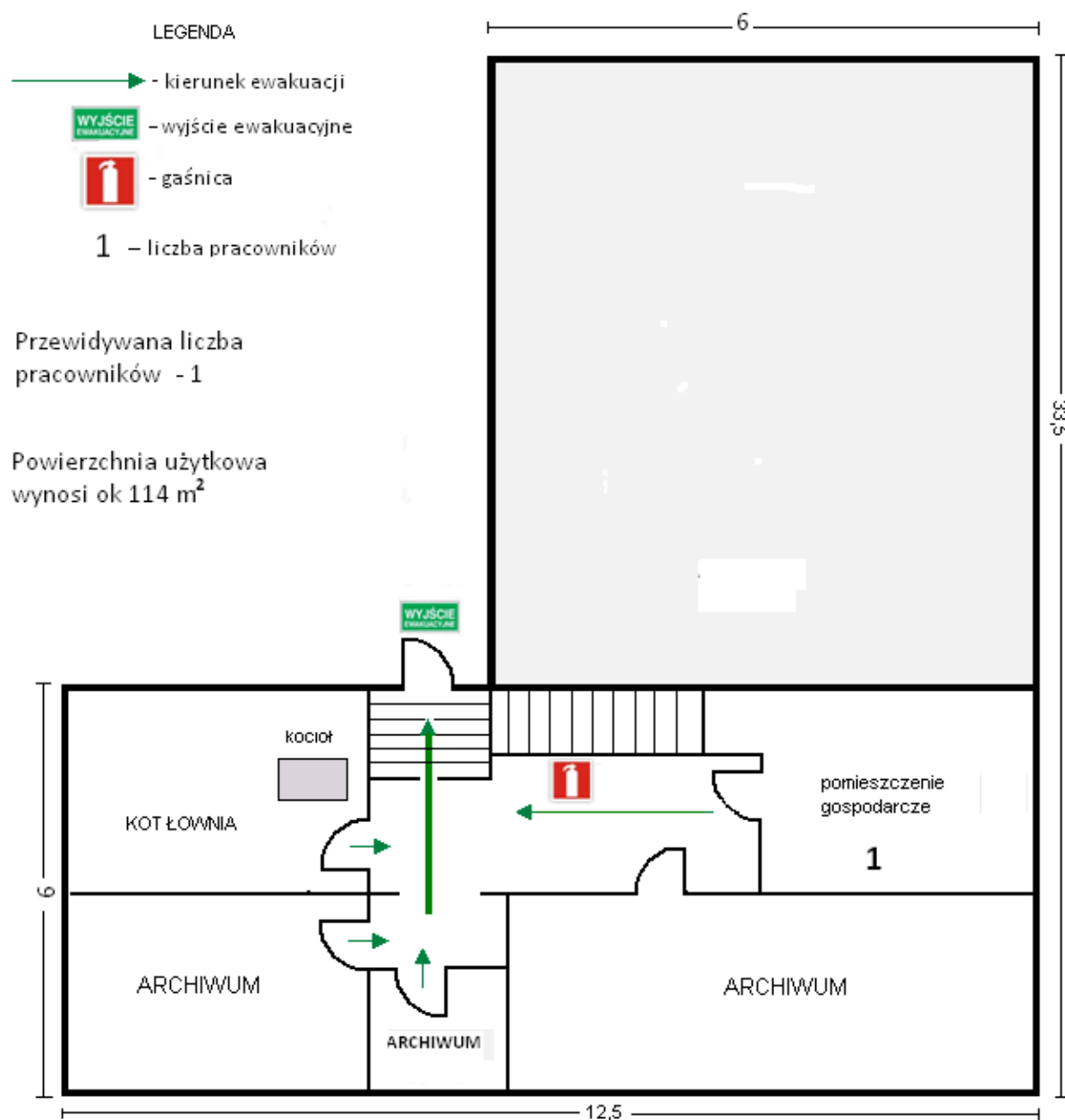
12. Załączniki

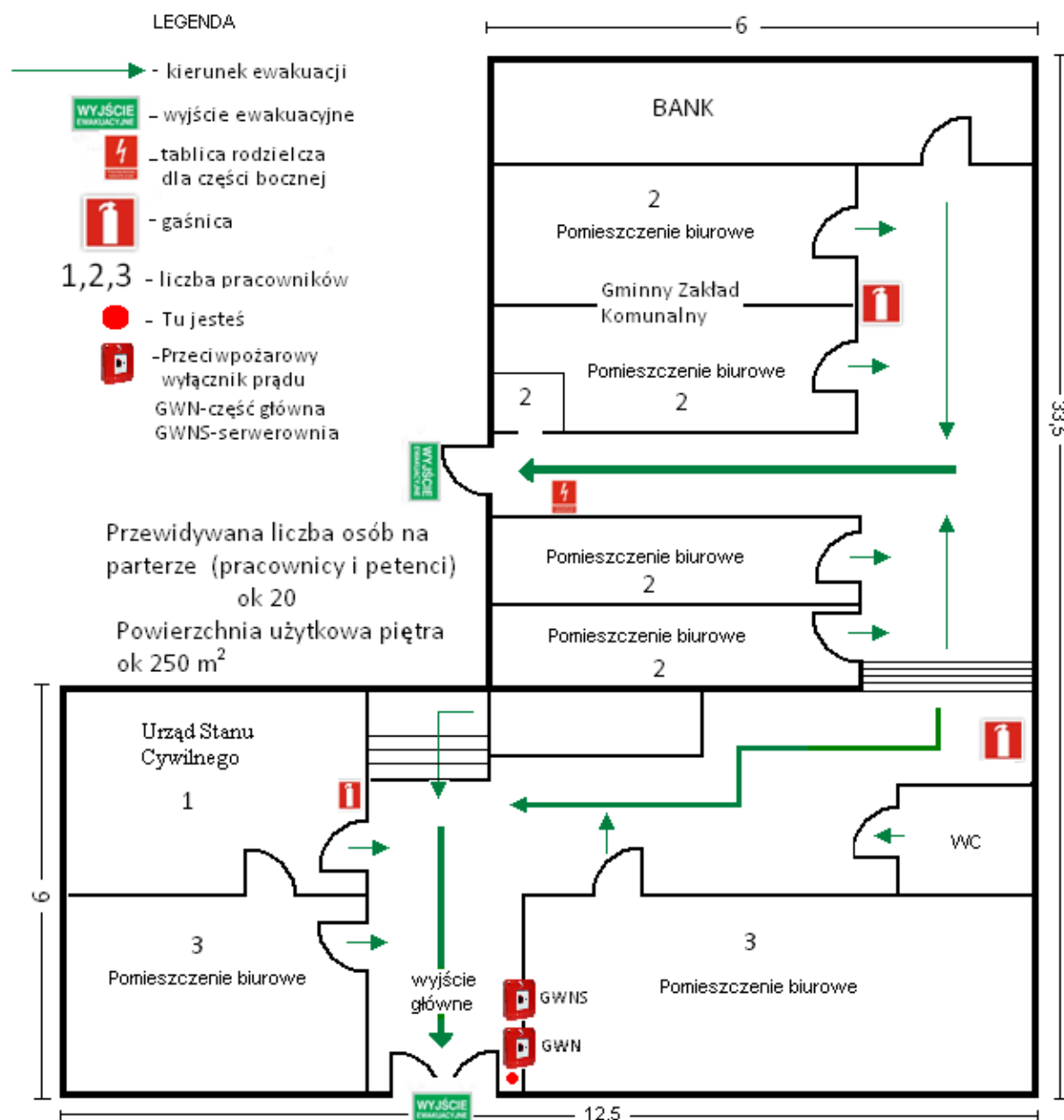
1. Rys. Ogólny zarys Urzędu Gminy i terenu przyległego (odległości między zabudowaniami)

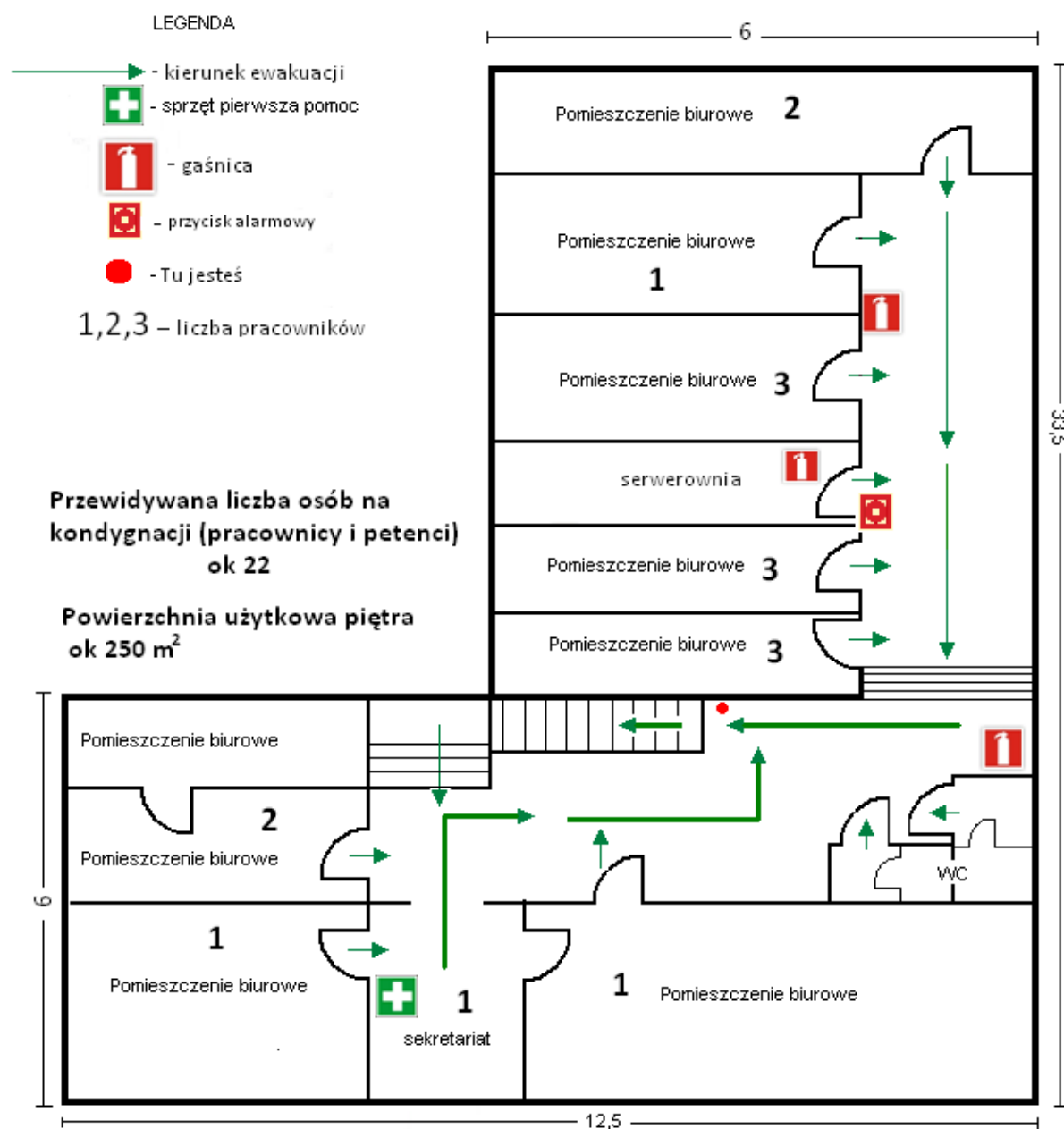
2. Rys. Ogólny zarys Urzędu Gminy i terenu przyległego (miejsce zbiórki, hydranty-
 lokalizacja i odległość hydrantów od Urzędu Gminy)

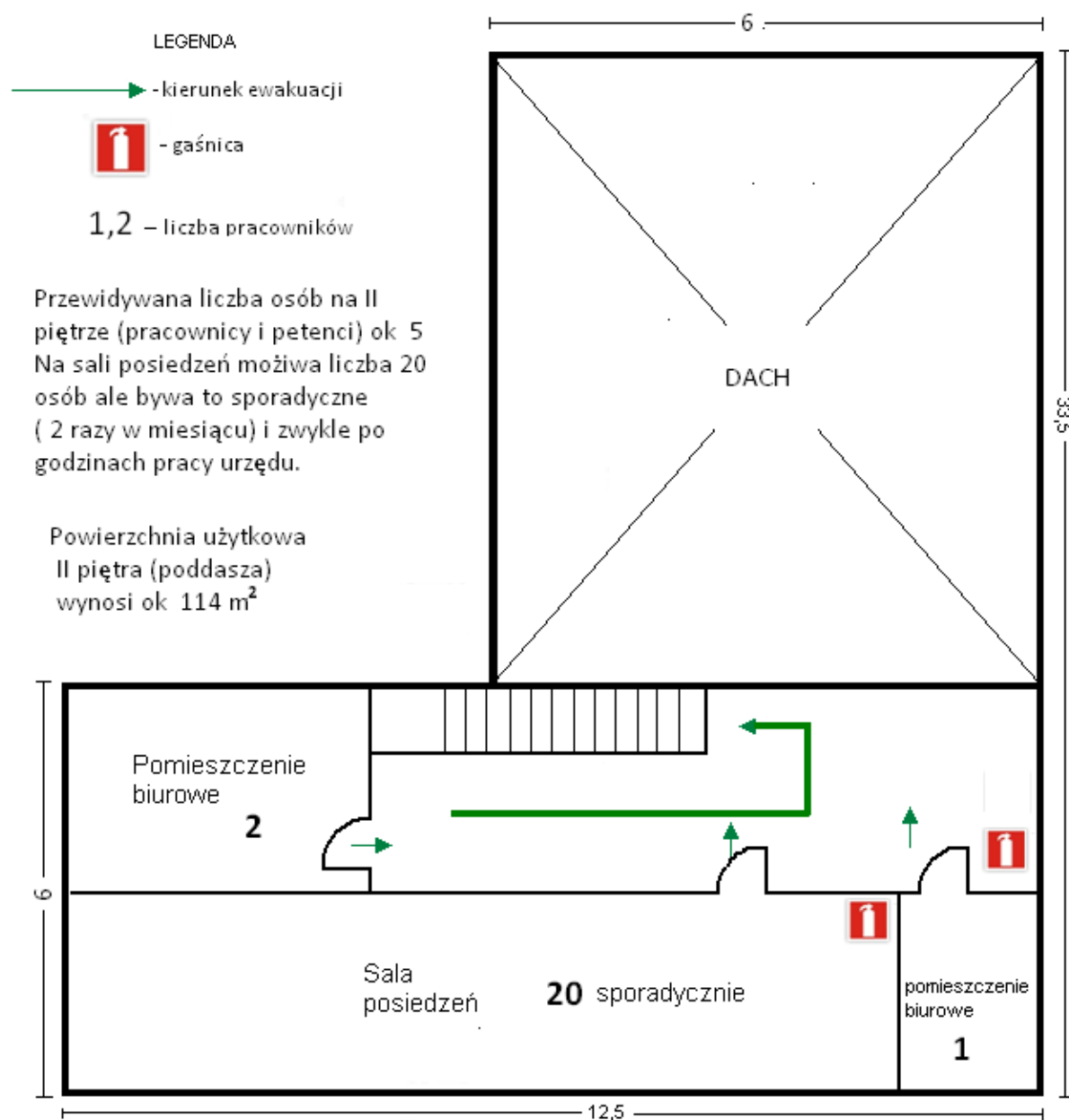
3. Rys. Plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – teren podpiwniczony

4. Rys. Plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – PARTER

5. Rys. plan ewakuacyjny budynku Urzędu Gminy – I PIĘTRO

6. Rys. budynku Urzędu Gminy – II PIĘTRO (PODDASZE)

zakład pracy (pieczętka)

Imię.....

Nazwisko.....

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA

Oświadczam, że zostałem (am) zapoznany (a) i przeszkolony (a) w dniu
w zakresie znajomości i przepisów oraz zasad bezpieczeństwa pożarowego
obowiązujących w.....
(nazwa instytucji)
zawartych w „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”.

Znane mi są zadania i obowiązki jakie spoczywają na mnie w przypadku
powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

.....
podpis pracownika

7. Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się dotyczących zapoznania się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego

L.P.	Nazwa instytucji	Nr. telefonu	UWAGI
1	Straż pożarna	998/112 343131541	
2	Pogotowie ratunkowe	999/112	
3	Policja	997/112 343153200	
4	Pogotowie energetyczne	991/112	
5	Pogotowie gazowe	992/112	
6	Pogotowie wod – kan	343132011	
7	Starostwo Powiatowe	343159100	
8	Urząd Miasta Myszków	343132682	

8. Tabela. Telefony instytucji powiadamianych w razie pożar

PROTOKÓŁ

ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
.....

Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku, czy jest zagrożenie wybuchem

.....
.....

Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w pomieszczeniu lub rejonie przeprowadzanych prac

.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres prac wykonywanych.....

.....

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczania toku prac niebezpiecznych pożarowo

.....

Środki i sposób alarmowania straży pożarnych oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru.....

.....

Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego w toku prac.....

.....

Osoba(y) odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac.....

.....

Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac przed i po ich zakończeniu

.....

PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI

.....

.....

.....

DNIA..... r.

9. Zabezpieczenia prac niebezpieczne pożarowych

**ZEZWOLENIE NR.....NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO
(SPAWANIE, CIĘCIE, LUTOWANIE, NAGRZEWANIE).**

Miejsce pracy.....

Rodzaj pracy:.....

Czas pracy: Od dnia..... godz Do dnia..... godz

Zagrożenie pożarowe(wybuchowe).....

.....

Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru(wybuchu).....

.....

Środki niezbędne do zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.....

.....

Sposób wykonania prac niebezpiecznych pożarowo.....

.....

Odpowiedzialni za przygotowanie miejsca pracy, środki zabezpieczenia miejsca pracy, zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo

Imię i nazwisko.....

podpis odpowiedzialnego.....

Po wcześniejszym opracowaniu „Protokołu”, wypełnieniu dokumentu Zezwolenia i podpisaniu przez osoby odpowiedzialne można wydać zezwolenie na rozpoczęcie prac

Zezwalam na rozpoczęcie prac

.....
(podpis zleceniodawcy (pracodawcy, właściciela obiektu)

Kontrola miejsca prac niebezpiecznych pożarowo w trakcie prac i po ich zakończeniu.

Imię i nazwisko.....

podpis odpowiedzialnego.....

10. Zezwolenia na przeprowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

LP	Nazwa budynku, pomieszczenia, terenu w którym wykonuje się prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli obiektu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych	Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych i jej podpis

11. Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo